

ORĘDOWNIK MIASTA BYDGOSZCZY

Redakcja i Administracja:

Magistrat miasta Bydgoszczy, ratusz pokój nr. 15.
Czynna codziennie od godz. 8-ej do 3-ej po południu
Za redakcję odpowiada radca Tytus Podolski.

Prenumerata: miesięcznie 50 groszy

Ogłoszenia:

Wiersz szerokości 66 mm 20 groszy. — Przy
powtarzaniem się ogłoszeniu udzielamy rabatu.

Nakładem: Magistrat Miasta Bydgoszczy
Drukiem Drukarni Bydgoskiej S. A. (Dzien. Bydg.)

Nr. 18

Bydgoszcz, poniedziałek dnia 8 września 1930 r.

Rok XLVI.

Treść nr. 18:

175. Ogłoszenie dotycz. wyborów do Sejmu
i Senatu. str. 155
176. Okólnik p. Wojewody Poznańskiego z
dnia 20. 8. b. r. 1 dz. 6813/30 DR/B dot.
przełożenia kosztów urzędzenia ulic na
adjacentów. str. 160
177. Obwieszczenie dot. nieszczęśliwych wy-
padków. str. 162
178. Ogłoszenie Komunalnej Kasy Oszczęd-
ności. str. 162
179. Znalezione przedmioty str. 162

180. Obwieszczenie dot. różycy u świni nale-
żących do p. Steinborna w miejscu, ul.
St. Szkolna nr. 10. str. 162
181. Obwieszczenie dot. zmiany nazwy „Miej-
skiego Urzędu Bezpieczeństwa i Porząd-
ku Publicznego” na „Miejski Urząd Pe-
rządu Publicznego”. str. 162
182. Wykaz obliczenia zmiany kosztów
utrzymania za sierpień b. r. str. 163
183. Wyciąg ze statystyki ruchu ludności
miasta Bydgoszczy od dnia 1-go stycz-
nia 1925 roku. str. 164

175.

Ogłoszenie.

Stosownie do postanowień Ordynacji
Wyborczej z dnia 22 lipca 1922 r., dotyczą-
cej

wyborów do Sejmu i Senatu

podaje się niniejszem do publicznej wiado-
mości podział miasta Bydgoszczy na ob-
wody głosowania oraz lokale wyborcze i lo-
kale urzędowe Obwodowych Komisji Wy-
borczych.

Obwody głosowania:

Obwód głosowania nr. 1

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy
ulicach: Batołęgo, Długa, Farna, Jezuicka,
Jatki, Ku Młynom, Kręta, Mostowa, Men-
nica, Niedźwiedzia, Przyrzecze, Przy Zam-
czysku, Stary Rynek im. Marszałka Piłsud-
skiego, Tamka, Trybunalska, Wodna, Za-
ulek.

Lokal głosowania i lokal urzędowej Obwo- dowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna im. ks. Piramo-
wicza, Pl. Kościelickich.

Obwód głosowania nr. 2

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy
ul. Gdańskiej od nr. 1—47a. i od nr. 134 do
167.

Lokal głosowania i lokal urzędowej Obwo- dowej Komisji Wyborczej:

Kasyno Cywilne, ul. Gdańska 160a.

Obwód głosowania nr. 3

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy
ul. Gdańskiej od nr. 48—75e i od nr. 100 do
nr. 133.

Lokal głosowania i lokal urzędowej Obwo- dowej Komisji Wyborczej:

Restauracja „Elisium” (Deutsches Haus),
ul. Gdańska 134.

Obwód głosowania nr. 4

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy
ulicach: Do Magazynów, Dr. Emila War-
mińskiego, Gamma, Jagiellońska, Karol-
licka, Lubeckiego, Marsz. Focha (od Mo-
stów Jagiellońskich do Pl. Teatralnego),
Nadbrzeżna, Ogród Jagielly, Pl. Teatralny,
Pocztowa.

Lokal głosowania i lokal urzędowej Obwodowej Komisji Wyborczej:

Miejska Szkoła Handlowa, ul. Jagiellońska nr. 6.

Obwód głosowania nr. 5.

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Artura Grottgera, Bielany, Blonia, Garbary, Kącik, Siemiradzkiego.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Restauracja p. Majerowicza, ul. Artura Grottgera 1.

Obwód głosowania nr. 6

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Długosza, Jackowskiego, Król. Jądwigi, Naruszewicza.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Restauracja p. Budzbona, ul. Królowej Jądwigi 14.

Obwód głosowania nr. 7

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Łokietka, Rejtana, Unji Lubelskiej, Zygmunta Augusta włącznie z dworcem.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Katolicki Dom Czeladzi, ul. Zygmunta Augusta 8.

Obwód głosowania nr. 8

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ul. Dworcowej.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna im. Staszica, ul. Dworcowa 58.

Obwód głosowania nr. 9

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Fredry, Plac Piastowski, Ślusarska, Sobieskiego, Sowińskiego, Warszawska.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna im. Sienkiewicza, ul. Sowińskiego 4, boczne wejście od południa.

Obwód głosowania nr. 10

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Bocianowo, Pl. Kościuszki, Żółkiewskiego.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna im. Sienkiewicza, ul. Sowińskiego 4, boczne wejście od północy.

Obwód głosowania nr. 11

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Ogrodowa, Północna, Raclawicka, Rycerska, Świecka, Zaświat.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Restauracja p. Andrzejewskiego, ul. Ogrodowa 1.

Obwód głosowania nr. 12

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Lipowa, Sienkiewicza.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Restauracja „Pod Lwem“, ul. Marszałka Focha 4.

Obwód głosowania nr. 13

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Matejki, Śniadeckich.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Restauracja p. Mellera, Pl. Piastowski 2.

Obwód głosowania nr. 14

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Hetmańska, Kaszubska, Szczecińska.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Restauracja przy ul. Szczecińskiej 7.

Obwód głosowania nr. 15

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Kwiatowa, Mazowiecka, Wileńska.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna św. Jana, św. Jańska 2.

Obwód głosowania nr. 16

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Chrobrego, Marcinkowskiego, Nad Portem, Petersona, Podolska, Zduny.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Prywatne Niemieckie Gimnazjum Męskie, ul. Petersona.

Obwód głosowania nr. 17

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicy Pomorskiej.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Miejska Straż Pożarna w biurze Taboru Miejskiego, ul. Pomorska 63-64.

Obwód głosowania nr. 18

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Kościuszki, Św. Jańska.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna Św. Jana przy ul. Św. Jańska 2.

Obwód głosowania nr. 19

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Aleje Mickiewicza, Chodkiewicza, Chocimska, Generała Bema, Ign. Paderewskiego, Niemcewicza, Zamojskiego.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Restauracja p. Tokarskiej przy ul. Chodkiewicza 34.

Obwód głosowania nr. 20

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Cieszkowskiego, 20-go Stycznia, 20 r., Kollataja, Kopernika, Libelta, Pl. Kochanowskiego, Słowackiego, Zacisze.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Żeńskie Katolickie Gimnazjum Humanistyczne, ul. Staszica 8-11.

Obwód głosowania nr. 21

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Adama Asnyka, Aleje Ossolińskich, Gimnazjalna, Jana Kasprowicza, Konarskiego, Krasińskiego, Ks. Markwarta, Ks. Misjonarzy, Pl. Ossolińskich, Pl. Wolności, Piotra Skargi, Reymonta, Reja, Sielanka, Staszica, Trzeciego Maja, Wilsona, Wypiańskiego.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Miejska Szkoła Wydziałowa Męska, ul. Konarskiego 6/7, sala gimnastyczna.

Obwód głosowania nr. 22

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Bernardyńska, Grodzka, Hermana Frankego, Kościelna, Kowalska, Park Wójcicki, Parkowa, Pawła z Łęczycy, Pl. Kościeleckich, Podwale, Rybaki, Św. Florjana, Szpichlerna, Szpitalna, Uroczą, Ustronie, Wołyńska, Zbożowy Rynek.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Szkoła Powszechna im. Ks. Piramowicza ul. Bernardyńska 12.

Obwód głosowania nr. 23

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Kujawska, Lwowska.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Resturacja przy ul. Toruńskiej 184.

Obwód głosowania nr. 24

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Babia Wieś, Pohulanka, Toruńska od nr. 1—40 i od nr. 111—189.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Strzelnica, ul. Toruńska 175,

Obwód głosowania nr. 25

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Henryka Dietza, Sieroca, Wiatrakowa.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Restauracja przy ul. Lenartowicza 3.

Obwód głosowania nr. 26

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Bramka, Jana Kazimierza, Krótka, Melchiora Wierzbickiego, Nowy Rynek, Pod Blankami, Podgórna, Przesmyk, Terasy, Wąska, Waly Jagiellońskie, Welniany Rynek.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Hotel Francuski przy ul. Podgórnjej.

Obwód głosowania nr. 27

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Chwykowo, Grudziądzka, Poznańska.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Państw. Szkoła Przemysłowo-Dokształcająca, ul. Chwytowo 12.

Obwód głosowania nr. 28

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Dolina, Kordeckiego, Mazurska, Plac Poznański, Seminarjna, Stróma.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Kasyno Robotnicze, ul. Dolina 2.

Obwód głosowania nr. 29

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Adama Czartoryskiego, Marsz. Pocha od nr. 15—28 (dawn. Wojewódzka), Św. Trójcy, Śluza II., Śluza III.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna Św. Trójcy, ul. Kordeckiego 34.

Obwód głosowania nr. 30

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Grodziska, Leszczyńskiego, Nowodworska.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna przy ul. Nowodworskiej 48.

Obwód głosowania nr. 31

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Dr. Potockiego, Filarecka, Gnieźnińska, Gołębia, Piotrkowska, Piękna, Strzelecka, Szubińska, Wzgórze Dąbrowskiego.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna im. Dąbrowskiego ul. Dąbrowskiego 6.

Obwód głosowania nr. 32

obejmuje wyborców zamieszkałych przy ulicach: Biedaszkowo i folwark, Grobla, Ks. Skorupki, Kossaka, Lotnisko, Żuławy.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna im. Leszczyńskiego, ul. Leszczyńskiego 21.

Obwód głosowania nr. 33

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Dąbrowskiego, Nowa, Orła.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna im. Dąbrowskiego, ul. Dąbrowskiego 6.

Obwód głosowania nr. 34

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Konopna, Niegołęwskiego, Ugory.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna przy ul. Nowodworskiej 48.

Obwód głosowania nr. 35

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Bielicka, Brzozowa, Bielice Nowe i folwark, Czackiego, Chołoniewskiego, Halicka, Inowrocławska, Jesionowa, Konopnickiej, Lenartowicza.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna im. Leszczyńskiego, ul. Leszczyńskiego 21.

Obwód głosowania nr. 36

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Grunwaldzka od nr. 1—25 i od nr. 122—152, Graniczna.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Polska Szkoła Powszechna przy ul. Nowogrodzkiej 3.

Obwód głosowania nr. 37

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Jasna, Śląska, Wrocławska.

Lokal głosowania i lokal urzędowy Obwodowej Komisji Wyborczej:

Restauracja p. Kleinerta, ul. Wrocławska 5.

Obwód głosowania nr. 38

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Chełmińska, Czarna Droga, Kanałowa, Kraszewskiego, Miłyńska, Nadrzeczna, Nowogrodzka, Plac Petersona, Przemyska, Ścieżka, Stara Szkolna.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Szkola Powszechna przy ul. Nowogrodzkiej 4.

Obwód głosowania nr. 39

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Nakielska, od nr. 1—64 i od nr. 108—128, Śluza IV, Śluza V, Śluza Kwiatowa.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna im. Marcinkowskiego przy ul. Nakielskiej 6.

Obwód głosowania nr. 40

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Chłopskiego, Stefana Czarnieckiego, Ulańska, Wincentego Pola.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Restauracja p. Kaubego, IV. Śluza.

Obwód głosowania nr. 41

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Lubelska, Malborska, Różana.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna przy ul. Nakielskiej 6, wejście z ul. Malborskiej 16—17.

Obwód głosowania nr. 42

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Blumwego, Jary Miedza, Na Wzgórzu, Stawowa, Wysoka.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Restauracja p. Stoeckmanna, ul. Nakielska 25, wejście boczne.

Obwód głosowania nr. 43

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Botaniczna, Inflantska, Krzywa, Leszczyna, Nakielska od nr. 65—107, Osada, Pagórek, Pijarów, Śluza VI, Trentowskiego.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna, Wilczak, Nakielska 82.

Obwód głosowania nr. 44

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Bronikowskiego, Nad Kanalem, Elbląska, Mińska, Grunwaldzka od nr. 26 do 45a i od nr. 83—121.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna, Czyżkówko, ul. Grunwaldzka.

Obwód głosowania nr. 45

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Chmurna, Chojnicka, Flisacka, Łącznik, Grunwaldzka, od nr. 46—82, Koronowska, Przejazd, Siedlecka, Wyrzyska.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Stara Szkoła Powszechna, Czyżkówko, ul. Grunwaldzka.

Obwód głosowania nr. 46

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Barska Błotna, Czerska, Kąpielowa, Kolejarska, Ludwikowo, Niecała, Obzowa, Okrężna, Piaski, Półwiejska, Saperów, Średnia, Starogardzka, Szamarzewskiego, Smukalska, Zakątek, Zamknięta.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna, Jacheice, ul. Saperów 25.

Obwód głosowania nr. 47

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Adolfa Kolwita, Bartosza Głowackiego, Cicha, Ciemna, Dwernickiego (baraki), Jastrzębia, Kaliska, Kilińskiego, Kozietulskiego, Leśna, Litewska, Małachowskiego, Płocka, Podchorążych, Poniatowskiego, Wawrzyniaka.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna, Bielawy, ul. Senatorska 79.

Obwód głosowania nr. 48

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Artyleryjska, Gdańska od nr. 76 do 99, Pułaskiego, Senatorska, Stepowa.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna, Bielawy, ul. Senatorska 79.

Obwód głosowania nr. 49

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Chopina, Gajowa, Krakowska, Moniuszki, Promenada, Pestalozziego, Plac Sportowy, Sportowa, Tor kolejowy, Wesola, Żmudzka.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna, Bartodzieje Wielkie, ul. Fordońska 3.

Obwód głosowania nr. 50

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Bałtycka, Boczna, Cegielniana, Dworzec Kapuścisko Małe, Fabryczna, Fordońska od nr. 1—9 i od 58—77, Gdyńska, Harcerska, Inwalidów, Kijowska, Kamienna, Łęczycka, Mała, Polanka, Sporna, Szajnochy, Żabia.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna, Kapuściska Małe, Fordońska 54.

Obwód głosowania nr. 51

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Cmentarna, Daleka, Droga Prywatna, Do Rakarni, Glinki, Koźmiana, Karpacka, Leśnictwo, Łucka, Myśliwska, Polna, Podleśna, Rupienica, Sieradzka, Sokola, Tucholska, Ziemiska.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna, Rupienica, Karpacka 22/23.

Obwód głosowania nr. 52

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Bełzka, Częstochowska, Dąbrowa, Ku Wiatrakom, Łomżyńska, Marynarska, Mogiły, Niziny, Ogrody, Ruska, Sandomierska, Solna, Smętna, Spokojna, Torunska od nr. 41—60, Ujejskiego, Wyżyny, Żupy.

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna, Bartodzieje Małe, ul. Bełzka 1.

Obwód głosowania nr. 53

obejmuje wyborców, zamieszkałych przy ulicach: Budowlana, Fordońska od nr. 10 do 57, Hutnicza, Kapliczna, Kielecka, Łowicka, Mokra, Objazdowa, Pańska, Prosta, Powstańców Wielkopolskich, Przemysłowa, Dworzec — Kapuściska Dolne, Równa, Sadowa, Spadzista, Suczyńska, Smoleńska, Toruńska od nr. 61—110, Witebska, Weteranów, Wiśłana, Włościańska, Zawiśle (Kempna Zamkowa).

**Lokal głosowania i lokal urzędowy
Obwodowej Komisji Wyborczej:**

Polska Szkoła Powszechna, Kapuściska Dolne, ul. Fordońska 36.

Bydgoszcz, dnia 8 września 1930 r.

MAGISTRAT

W nieobecności Prezydenta Miasta:

(—) Dr. Chmielarski,
wiceprezydent miasta.

176.

Wojewoda Poznański
Dyrekcja Robót Publicznych

L. dz. 6813/30 DR/B

Poznań, dn. 20 sierpnia 1930.

Przedmiot: Przełożenie kosztów
urządzenia ulic na adiacentów.

Do

Magistratu Wszystkich Miast
Województwa Poznańskiego

Wobec zdarzających się wypadków błędnej interpretacji art. 174 rozp. Prez. R. P. z dnia 16 lutego 1928 r. (D. U. R. P. Nr. 23 poz. 202) „O prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli“ w przedmiocie przełożenia kosztów pierwszego urządzenia ulic na właścicieli działek przyległych, lub korzystających z urządzenia ulicy, Ministerstwo Robót Publicznych dekretem z dnia 10 sierpnia br. l. dz. XV 1190/29 wydało w powyższej sprawie następujące ogólne orzeczenie:

„W myśl art. 174 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. Ust. R. P. Nr. 23 poz. 202) urządzenie i utrzymanie ulic i placów **należy do gminy**. Zgodnie z postanowieniami tegoż artykułu **gmina może** na podstawie uchwały rady miejskiej, względnie gminnej, zatwierdzonej przez państwową władzę nadzorczą, w całości lub części **przełożyć na interesowanych właścicieli odnośnych działek kosztą pierwszego urządzenia** ulic do szerokości 20 mtr.

Jakie koszty pierwszego urządzenia ulic mogą być przełożone na wspomnianych właścicieli, określa trzeci ustęp wspomnianego art. 174., który postanawia, że **oprócz zwrotu wartości gruntów**, stanowiących własność gminy lub przez nią nabytych, mogą być przełożone:

- a) kosztą budowy jezdni i chodników,
- b) kosztą urządzenia oświetlenia,
- c) kosztą urządzenia wodociągów i kanalizacji, odpowiadające kosztom założenia przewodów o najmniejszym wymiarze, stosowanym w danej miejscowości.

Z powyższego wynika, że tylko kosztą pierwszego urządzenia jezdni, chodników, oświetlenia, wodociągów i kanalizacji mogą być przełożone na wspomnianych właścicieli bez względu na to, czy te wszystkie urządzenia budowane są jednocześnie, czy też w pewnych odstępach czasu.

Natomiast nie mogą być przekładane kosztą utrzymania ulic, **ani kosztą ulepszenia** istniejącej już urządzonej nawierzchni ulicy, względnie chodnika ani **kosztą rozszerzenia**, przebudowy, zmiany rodzaju nawierzchni już urządzonej ulicy, ani tembardziej wogóle kosztą remontu ulic urządzonych.

Przytem jednakże zauważa się, że za ulicę urządzoną należy uważać ulicę posiadającą między innymi nawierzchnię względnie chodniki wykonane trwale zgodnie z ogólnie uznanymi zasadami techniki“.

Orzeczenie powyższe przystosowując do miejscowych warunków wyjaśniam, że pod pojęciem ulicy urządzonej tj. posiadającej

nawierzchnię i chodniki wykonane trwale i zgodnie z ogólnie uznanymi zasadami techniki uważać należy ulice, przepisane dla danej części miasta co do sposobu wykonania i zaopatrzenia w instalacje przez obowiązujące przepisy miejscowe i prawomocne plany zabudowania. Jeżeli więc przepisy miejscowe wymagają dla wszystkich lub pewnych ulic urządzenia nawierzchni z betonu, asfaltu, lub kostki, a chodników z płyt, lub mozaiki z krawężnikami;; ulice o nawierzchni brukowanej ze ściekami i chodnikami z bruku, nie można uważać za urządzone, a zaopatrzenie ich w przepisane urządzenie za zmianę tychże, lecz za pierwsze urządzenie ulicy w sposób trwały i zgodny z miejscowymi wymogami technicznymi. To samo dotyczy również urządzenia przewodów kanalizacyjnych, wodociągowych itp. Koszta takiego urządzenia mogą być przekładane na właścicieli zainteresowanych działek częściami w miarę zaopatrzenia ulicy w przepisane urządzenie. O ile dla danej ulicy nie ma określonego przepisami miejscowymi lub planem zabudowania sposobu urządzenia, miarodajnymi w tym wypadku będą wszystkie inne sąsiednie ulice tej samej szerokości i ważności pod względem komunikacyjnym. Wszelkie zatem zmiany przebudowy, rozszerzenie i ulepszenie ulic ponad przepisami miejscowymi i planem zabudowania ustalone normy, jak również utrzymanie i naprawy urządzonych ulic winny być dokonywane wyłącznie kosztem odnośnych władz gminnych.

Powyższa wykładnia cytowanego na wstępie art. 174 ustawy budowlanej obowiązuje we wszystkich miastach Województwa Poznańskiego bez względu na różnice przepisów miejscowych, których ważność o tyle tylko zapewnia art. 420 wspomnianej ustawy ramowej, o ile są one zgodne z jej przepisami i mieszczą się w zakreślonych przez nią granicach:

Okólnik powyższy podać należy do publicznej wiadomości.

Za Wojewodę

(—) Zakrzewski, Dyrektor Robót Publiczn.

177

Nieszczęśliwe wypadki.

Od pewnego czasu zauważa się, że różne przedsiębiorstwa bądź to wcale nie zgłaszają zachodzących w ich przedsiębiorstwach nieszczęśliwych wypadków względnie zgłaszają je w tak opóźnionym terminie, że giną wszelkie ślady i okoliczności, służące do stwierdzenia przyczyn wypadku, co wychodzi prawie zawsze na szkodę okaleczonych. Miejski Urząd Porządku Publicznego zwraca przeto uwagę na postanowienie § 1552^l ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19. VII. 1911 w myśl którego należy donosić o wydarzeniu się nieszczęśliwych wypadków w przeciągu dni 3 tak Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu jak i Miejskiemu Urzędowi Porządku Publicznego za pomocą specjalnego formularza, który najdokładniej winien być wypełniony. Odnosne formularza „Doniesienia o wypadku“ nabyć można bezpłatnie w Miejskim Urzędzie Porządku Publicznego, ul. Grodzka 32, pokój nr. 13a na piętrze.

Winni uchybień w tym kierunku podlegają grzywnie w wysokości 300 zł w myśl § 1556 powyższej ordynacji.

Bydgoszcz, dnia 27 sierpnia 1930 r.

Miejski Urząd Porządku Publicznego

W nieobecności Prezydenta miasta:

(—) Dr. Chmielarski, wiceprezydent.
L. dz. 7089/30 XIIa.

178.

**Komunalna Kasa Oszczędności
miasta Bydgoszczy**

komunikuje, iż począwszy od dnia 1 września 1930 r. oprocentowuje wkłady oszczędnościowe następująco:

za wypowiedzeniem dziennem w wysokości
5¹/₂ % w stosunku rocznym

za wypowiedzeniem miesięcznym w wysok.
6¹/₂ % w stosunku rocznym

za wypowiedzeniem kwartalnym w wysok.
7¹/₂ % w stosunku rocznym

za wypowiedzeniem półrocznym w wysok.
9 % w stosunku rocznym

wkłady na rachunkach bieżących wzgl. czekowych natomiast w wysok. 5% w stosunku roczn.

179.

Znaleziony rower.

W Miejskim Urzędzie Porządku Publicznego zgłoszono znaleziony rower męski. Prawo własności należy zgłosić w tymże urzędzie, ul. Grodzka 32, pokój nr. 13a na piętrze.

Bydgoszcz, dnia 28 sierpnia 1930.

Miejski Urząd Porządku Publicznego.

(—) Podoski, radca miejski.

L. dz. 8600/30 XIIa.

180.

Różyce

stwierdzono u świń należących p. Steinbornowi, zamieszkałemu przy ul. St. Szkolnej nr. 10.

Zarządzam środki ochronne.

Bydgoszcz, dnia 28. 8. 30.

Wydział Zdrowia Magistratu m. Bydgoszczy

Oddział Weterynarii

w z. (—) Piotrowski, radca miejski

L. dz. 10570/30 Z.

181.

Obwieszczenie.

Dekretem z dnia 21 sierpnia 1930 r. l. dz. 6914/30 O. Insp. zmienił p. Wojewoda Poznański nazwę Miejskiego Urzędu Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego na „**Miejski Urząd Perządku Publicznego**“.

Bydgoszcz, dnia 29 sierpnia 1930 r.

Miejski Urząd Porządku Publicznego

W nieobecności Prezydenta miasta:

(—) Dr. Chmielarski, Wiceprezydent.

L. dz. 8758/30 XIIa.

Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy w miesiącu sierpniu 1930 roku.

L. b.	ARTYKUŁY	Norma dzienna rodziny 4-osobowej	II. poł. lipca		II. poł. sierpnia		Uwagi
			Cena za jednostkę	Koszt dzienny	Cena za jednostkę	Koszt dzienny	
	I.		gr.	gr.	gr.	gr.	
1	Chleb żytni pytlowy	1,23 kg.	49,0	49,2	40,0	49,2	
2	Mąka pszenna 65%	0,25 "	90,0	22,5	90,0	22,5	
3	Kasza jęczmienna	0,05 "	60,0	3,0	60,0	3,0	
4	Fasola	0,05 "	140,0	7,0	140,0	7,0	
5	Ryż	0,15 "	140,0	21,0	140,0	21,0	
6	Kartofle	1,5 "	20,0	30,0	10,0	15,0	
7	Mleko	0,75 ltr.	30,0	22,5	30,0	22,5	
8	Jaja	1,5 szt.	14,7	22,1	14,7	22,1	
9	Masło	0,065 kg.	500,0	32,5	500,0	32,5	
10	Śtonina świeża	0,1 "	320,0	32,0	320,0	32,0	
11	Kiełbasa	0,07 "	480,0	33,6	480,0	33,6	
12	Mięso wołowe	0,25 "	300,0	75,0	300,0	75,0	
13	Cukier	0,11 "	170,0	18,7	170,0	18,7	
14	Sól	0,1 "	36,0	3,6	36,0	3,6	
15	Kawa zbożowa	0,04 "	90,0	3,6	90,0	3,6	
16	Herbata	0,01 "	3400,0	34,0	3400,0	34,0	
				410,3		395,3	— 3,65 %
	II.						
17	Węgiel kamienny	4,65 kg.	7,0	32,5	7,0	32,5	
18	Drzewo	3,00 "	16,0	48,0	16,0	48,0	
19	Nafta	0,16 "	85,0	13,6	85,0	13,6	
				94,1		94,1	—
	III.						
20	Mieszkanie miesięcznie	komorne					
21	" " " "	zasadnicze	1670,0	55,7	1670,0	55,7	
22	Woda "dziennie"	świadczenia	200,0	6,7	200,0	6,7	
		3/4 m ³	24,0	18,0	24,0	18,0	
				80,4		80,4	—
	IV.						
23	Mydło zwyczaj. dziennie	0,04 kg.	260,0	10,4	260,0	10,4	
24	Tramwaj	2 przejazdy	20,0	40,0	20,0	40,0	
25	Gazeta	1 egz.	20,0	20,0	20,0	20,0	
26	Wpis szkolny	jednorazowy	—	13,3	—	13,3	
27	Zeszyty szkolne	0,22 kaj.	20,0	4,4	20,0	4,4	
28	Fryzjer	1 strzyż.	100,0	3,3	100,0	3,3	
29	Teatr	2 bilety	250,0	16,7	250,0	16,7	
				108,1		108,1	—
	V.						
30	Palto męskie ciepłe	1 na 6 lat	25.000,0	11,6	25.000,0	11,6	
31	Garnitur maryn. m.	1 na 5 lat	25.000,0	13,9	25.000,0	13,9	
32	Ubranie robocze	1 na 1 rok	7.500,0	20,8	7.500,0	20,8	
33	Palto kobiece	1 na 6 lat	29.000,0	13,4	29.000,0	13,4	
34	Suknia świąteczna	1 na 5 lat	13.000,0	7,2	13.000,0	7,2	
35	" " codzienna	1 na 1 rok	4.000,0	11,1	4.000,0	11,1	
36	Koszula męska	1 na 1 mies.	650,0	21,7	650,0	21,7	
37	Kamasze męskie	3 na 1 rok	3.200,0	26,7	3.200,0	26,7	
38	Zelówki	2 na 1 rok	700,0	3,9	700,0	3,9	
		Rezultat :		130,3		130,3	
				823,2		808,2	— 1,82 %

Bydgoszcz, dnia 31 sierpnia 1930 r.

Urząd Statystyczny.

Wyciąg ze statystyki ruchu ludności miasta Bydgoszczy od 1 stycznia 1925 r.

R. Ruch naturalny ludności według dokumentów Urzędu Stanu Cywilnego

Rok kwartał i miesiąc	Urodzeń					PRZYCZYNY ŚMIERCI																										
	1	2	3	4	5	Zgonów	ogółem	w tem niemowląt	Dyfterja	Odra i szkarlatyna	Koklusz krztusiec	Grypa	Tyfus	Gruźlica	Zapalenie płuc	Rak	Choroby organów oddech.	Organiczne ciep. serca udar serca	Udar mózgu	Wrodzona słabość do życia	Kurcze	Katar żołądka i kiszek	Zapalenie ślepej кишки	Zapalenie nerek	Choroby porodu	Słabość starości	Nieszczęśliwe wypadki	Morderstwo, zabójstwo	Samobójstwo	Inne choroby	Przewyżka urodz. (Różnica między rubr. 3 i 7	
1925 ogół.	718	3196	90	3286	357	1377	466	6	12	8	8	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
1926	683	2891	101	2992	351	1670	554	10	41	2	19	13	209	199	78	19	129	72	121	67	102	27	32	27	5	94	41	6	23	302	1819	
1927	744	2712	77	2789	321	1517	507	8	9	9	12	23	169	141	95	18	155	96	177	58	131	2	24	9	121	40	8	16	196	1195		
1928	881	2816	69	2885	351	1674	507	8	7	6	17	17	191	169	91	25	174	80	162	64	151	2	31	11	146	49	9	17	247	1142		
1929	925	2868	82	2950	379	1614	495	15	8	2	18	18	194	176	85	11	192	79	145	69	129	2	20	15	122	46	2	24	242	1254		
I kwartał 1930	185	792	17	719	92	362	80	6	5	1	1	2	58	49	22	4	50	16	37	12	12	1	11	11	6	2	27	5	2	4	43	340
II „ 1930	191	724	12	736	94	412	142	4	1	1	2	2	40	57	17	6	48	25	42	24	27	2	6	89	10	3	1	1	3	51	812	
lipiec 1930	60	227	1	228	37	112	38	1	1	1	2	1	15	10	2	1	8	7	7	12	5	11	3	1	12	3	2	1	15	115		

B. Miejscowy ruch ludności według polityjnych za- i odmeldowań:

Rok kwartał i miesiąc	P R Z Y P L Y W			O D P L Y W			Ludność Przy- pływ = + Odpływ = -	Przeprowadzki wewnątrz okręgu miasta (liczba rodzin)	W przemyśle, rzemiośle, handlu i w ruchu transport.		
	Polaków	Niemców	Innych	Polaków	Niemców	Innych			Przypływ	Odpływ	Różnica
1925 ogół.	13865	1009	291	15166	10062	1835	12117	17274	6205	5027	1178
1926	11916	1003	230	13149	10624	1103	11977	20538	4898	4433	465
1927	13906	1097	152	15155	12229	1189	13605	23131	5584	4776	808
1928	15113	1233	348	16694	11350	1083	12682	11979	6753	4758	1995
1929	14645	1299	148	16092	13526	1350	15036	11182	3794	3646	148
I kwartał 1930	3200	285	105	3590	3811	286	4257	2728	850	1020	170
II „ 1930	3165	200	43	3408	3378	321	3747	2365	814	850	36
lipiec 1930	1180	88	17	1285	1402	128	1610	1213	327	443	116

C. Liczba mieszkańców miasta Bydgoszczy z dnia 30. 6. 1930 r.:

Polaków	Niemców	Innych	Razem	w tem żydów
108 264	8 898	549	117 711	1 729
92,0%	7,5%	0,5%		1,5%

Bydgoszcz, dnia 31 sierpnia 1930 r.

URZĄD STATYSTYCZNY.